

ALGEMENE VERGADERING

VAN DE

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
DER WETENSCHAPPEN TE HAARLEM

OP 13 MEI 2023

VERSLAG VAN DE ALGEMENE VERGADERING

Opening en mededelingen van de voorzitter

Prof. dr. L.J. (Louise) Gunning-Schepers, voorzitter, heet de circa 140 aanwezige directeuren en leden welkom in de aula van het Hodshon huis bij deze 271e jaarvergadering van de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen op 13 mei 2023.

“In het bijzonder heet ik onze erelid Maarten van Veen welkom en ook Alexander Rinnooy Kan, die er ongetwijfeld zo zal zijn, als hij de drukte in de parkeergarage heeft getrotseerd.

Helaas zitten we hier vandaag niet met alle bestuursleden achter de tafel. Henk de Jong en Albert Röell moesten om verschillende, heel valide, redenen vandaag verstek laten gaan, maar ik ben blij dat de overige bestuursleden er zijn en we met hen de vergadering kunnen inzetten.

Een oud-collega van mij, een hoogleraar paleontologie, heeft mij ooit uitgelegd dat de soorten die in het verleden zijn uitgestorven, uitgestorven zijn omdat ze niet op tijd een kleine aanpassing gemaakt hadden. Ik heb het gevoel dat dit bij geleerde genootschappen ook wel is gebeurd. De Hollandsche Maatschappij is nu het oudste en ook het meest actieve genootschap in Nederland en heeft al bijna 275 jaar overleefd. Misschien wel omdat we op tijd wisten te veranderen. We waren niet laat met het toelaten van vrouwen, we hebben op tijd onze natuurschatten en kostbare boeken aan de overkant van de rivier in handen van Teylers Museum gegeven, we hebben op tijd de geestes- en sociale wetenschappen in ons genootschap tot bloei laten komen en we zijn van een Haarlems tot een landelijk genootschap geworden. En vandaag gaan we u een statutenwijziging voorstellen waarin we ook weer stap vooruit zetten, door onze wetenschappelijke leden ook voor de Wet van de Hollandsche Maatschappij lid van ons genootschap te maken. Hier kom ik later vandaag op terug.

Eerst blikken we nog even terug op het afgelopen jaar. U hebt ongetwijfeld allemaal het jaarverslag al van a tot z gelezen, dus u weet wat we vorig jaar gedaan hebben. Toch zullen zo meteen onze wetenschappelijke secretarissen nog een aantal hoogtepunten in herinnering brengen. Ik wil hier alleen nog een keer herhalen dat zoveel bijeenkomsten en zoveel prijzen alleen kunnen omdat u allen als we het vragen bereid bent te spreken, bereid bent in een jury te zitten of bereid bent om een jury voor te zitten. En dat is misschien wel het beste bewijs van de levensvatbaarheid van de Hollandsche Maatschappij. Heel veel dank daarvoor.

Dit jaar hebben we ook alweer van alles en nog wat gedaan. In januari de Brouwer Conferentie over de integratie van nieuwkomers, in februari het Winterdebat over cultureel erfgoed en herkomstonderzoek, in maart het Wim Drees Seminar ‘Ambities in overvloed, maar grenzen aan beleid’ en ons eerste museumbezoek van dit jaar, naar het Paleis op de Dam. Dit bezoek was zo overtekend dat we het herhalen in juli. Als u mee wil, er zijn nog een paar plaatsen, aanmelden kan via de website.

Later dit jaar zal het Hodshon huis gebruikt worden voor een tweetal landelijke onderwerpen die spelen in de wetenschap. In juni zullen we hier een diner pensant hebben met de minister van Onderwijs, over sociale veiligheid op universiteiten, een onderwerp dat denk ik bij alle universiteiten hoog op de agenda staat. Bij het herfstdebat in september hopen wij de rol van de Chief Scientific Officer die op allerlei plekken opeens omhoog komt schieten, aan u voor te leggen, met de mooie titel ‘Speaking truth to power’. Ik hoop dat u daar allemaal weer bij zult

zijn. Kijkt u vooral zo nu en dan eens op onze website. Daar kunt u wel een half jaar vooruit kijken naar wat wij voor moois in de pijplijn hebben en data tijdig in uw agenda noteren.

We hebben het afgelopen jaar ook een aantal echt nieuwe dingen in gang gezet die pas in het komend jaar zichtbaar zullen worden.

We hebben, samen met de Rijksuniversiteit Groningen – ik weet dat Cisca Wijmenga hier ergens in de zaal zit – de KHMW Leerstoel Maatschappelijk Vertrouwen vormgegeven, ter ondersteuning van onze grote Vertrouwensprijs. We zijn heel blij met de eerste leerstoelhouder, Leah Henderson. U zult hier later meer over horen.

Vorig jaar hadden we een bijeenkomst over interdisciplinair onderzoek. We zijn dit jaar in staat, dankzij de Elizabeth Schram-Mulley Stichting, om een nieuwe proefschriftprijs in te stellen, voor een prijs voor promovendi die met twee promotoren uit heel verschillende disciplines een proefschrift hebben geschreven.

En – dit is een verdienste van onze secretaris Rudy Andeweg – er komt een Van der Aa Oeuvreprijs, zodat we naast de twee oeuvreprijzen op bèta- en medisch terrein ook een oeuvreprijs op geestes- en sociale wetenschappen hebben. Deze prijs zal voor het eerst in 2024 worden uitgereikt.

Natuurlijk hebben we in januari weer een nieuwe Vertrouwensprijs, dus als u een mooi initiatief kent, laat het ons weten.

Vorig jaar heb ik u iets verteld over het ontstaan van het Hodshondispuut. Ik kan u nu melden dat het dispuut in het afgelopen jaar vijf ongelofelijk leuke discussiebijeenkomsten heeft gehad, hier in het Hodshon huis. Ik geniet ervan en kan u alleen maar aanraden ook een groepje bij elkaar te brengen, maak een tweede, derde of vierde Hodshon dispuut, het huis kan dat prima aan.

Voordat we zo overgaan tot de formele vergadering, zullen wij traditiegetrouw onze directeuren en leden herdenken die ons het afgelopen jaar ontvallen zijn. In het schriftelijk verslag staat altijd een wat langer In Memoriam, hier beperk ik mij tot een paar kernpunten.”

Herdenkingen

Op 20 mei 2022 (1 dag voor de jaarvergadering 2022) overleed Ir. F.W. (Mickey) Huibregtsen, directeur sinds 2002

Mickey Huibregtsen werd geboren in Rotterdam in 1940. Hij studeerde technische mechanica in Delft. Na enkele jaren bij de Koninklijke Marine en Stork, was hij van 1970 tot 1999 verbonden aan McKinsey. Hij was initiator van tal van maatschappelijke initiatieven, zoals De Publieke Zaak (samen met Pieter Winsemius), de Avond van Wetenschap & Maatschappij en MaatschappijWij. Hij droeg tot op het laatst bij aan maatschappelijke discussies en zette zich in om zijn kennis en ervaring over te dragen aan volgende generaties. Ook bij onze Maatschappij voelde hij zich betrokken, en nam deel aan het succesvolle initiatief ‘Op de koffie bij’ waarbij leden van de Nationale DenkTank terecht kunnen bij directeuren en leden van de KHMW over belangrijke keuzes in het leven, zoals carrièrekeuzes, balans werk/privé en andere levensvragen. Wij gedenken Mickey Huibregtsen als een bijzonder mens met een sterke visie.

Op 7 juni 2022 overleed Prof. dr. E.A. (Anne) Cutler, lid sinds 2002

Anne Cutler werd geboren in Armadale, Australië in 1945. Zij was hoogleraar vergelijkende taalpsychologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen en directeur van het Max Planck-Instituut voor Psycholinguïstiek. In 1999 was ze de eerste vrouwelijke wetenschapper die een Spinozapremie toegekend kreeg. Anne Cutler was voor de Hollandsche Maatschappij lid van de jury voor de J.C. Ruigrok Prijs in 2003. Na haar pensionering in Nederland keerde zij terug naar Australië, en was als hoogleraar verbonden

aan de University of Western Sydney. Zij overleed onverwacht, in Nijmegen, tijdens een vanwege corona meermaals uitgesteld bezoek aan Europa.

Op 19 juni 2022 overleed Prof. ir. W. (Wim) Dik, directeur 1989-2021
(opzegging in 2021 om gezondheidsredenen)

Wim Dik werd geboren in Rotterdam in 1939. Hij studeerde elektrotechniek in Delft en ging na zijn studie werken bij Unilever in Oss, waar hij directeur werd van Unox. Hij was begin jaren tachtig kort staatssecretaris, keerde terug naar Unilever en werd daarna bestuursvoorzitter bij de PTT, destijds de grootste werkgever in Nederland. Onder zijn leiding privatiseerde het bedrijf en vond de beursgang plaats. Na de splitsing van PTT in TPG en

KPN werd hij voorzitter van de raad van bestuur van KPN. Na zijn vertrek bij KPN in 1999 werd Wim Dik hoogleraar aan de TU Delft en vervulde hij vele commissariaten. In zijn vrije tijd drumde hij met veel plezier in een band in Helvoirt, de plaats die hij ondanks zijn vele functies in de Randstad trouw bleef. Hij kwam van tijd tot tijd naar bijeenkomsten van onze Maatschappij en nam deel aan de KHMW-reis naar Berlijn in 2018. Eind 2021 zei hij zijn lidmaatschap op vanwege gezondheidsproblemen. Onze mededirecteur Joost Farwerck omschreef Wim Dik als 'een markant persoon die erg van het leven genoot' en zo gedenken wij hem graag.

Op 22 juli 2022 overleed S. (Fiet) Heijne Makkreel-de Vries, directeur sinds 1998

Fiet Heijne Makkreel werd geboren in Amsterdam in 1931. Zij was, onder voorzitter Maarten van Veen, adjunct-secretaris van de Hollandsche Maatschappij van 1990 tot 1998 en werd na haar aftreden opgevolgd door Boudi Dortland-Bier. Zij werd bij haar aftreden geroemd om haar nauwgezetheid, flexibiliteit en zeer betrokken zorg voor onze Maatschappij.

Ook was zij nauw betrokken bij de overgang van het archief van de Hollandsche Maatschappij naar het Rijksarchief Noord-Holland. Buiten de Hollandsche Maatschappij was zij jarenlang lid van de Bloemendaalse Gemeenteraad en zette zich als vrijwilliger in voor de kerkenraad en andere organisaties.

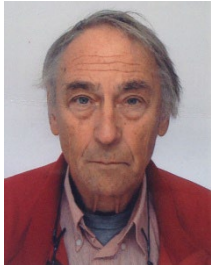

Op 4 augustus 2022 overleed Prof. dr. ir. A. (Arnold) Verruijt, lid 1992-2019
(opzegging in 2019 om gezondheidsredenen)

Arnold Verruijt werd geboren in Alphen aan de Rijn in 1940. Hij studeerde civiele techniek in Delft en werd daar in 1975 hoogleraar grondmechanica. Hij was een groot dijkenkenner, die bij elke calamiteit werd ingeschakeld. Arnold Verruijt stond aan de TU Delft bekend als een bevlogen docent en ontving in 1994 van het universiteitsfonds Delft de prijs voor 'beste leermeester' aan de TU. Zijn colleges werden door zijn praktische benadering van het vak druk

bezoekt. De experimenten waar een student zich vrijwillig in een bak met drijfzand liet zakken

zijn befaamd geworden. Ook had hij in zijn werkkamer, om uit te leggen hoe grond zich gedraagt, vele vierkante Bols jeneverflessen gevuld met water en zand. Hiermee werd verdichting en afschuiving eenvoudig uitgelegd en, in één moeite door, dat jenever sneller door zand loopt dan water. Hij kwam in het verleden geregeld naar de jaarvergadering en het jaardiner en was lid van de jury voor de Koninklijke Shell Prijs in 1997. Zijn zoon liet ons weten dat hij altijd genoot van de keren dat hij de Hollandsche Maatschappij bezocht.

Op 30 augustus 2022 overleed Mr. E. (Eric) Ebbinge, directeur sinds 1991

Eric Ebbinge werd geboren in Den Haag in 1940. Hij was een trouw bezoeker van onze bijeenkomsten en ontbrak maar zelden bij de jaarvergadering en het jaardiner. Velen zullen hem vooral kennen als directeur van Teylers Museum, welke functie hij vanaf 1983 bijna twintig jaar vervulde. Hij zette het oudste museum van Nederland op de kaart en gaf het een eigentijdse dimensie. Op de website van Teylers werd dit als volgt verwoord: “Hij heeft veel betekend voor het museum: hij gaf het nieuw elan, realiseerde de nieuwbouw en blies het verzamelen van eigentijdse kunst nieuw leven in. Zonder hem was het museum niet geweest wat het nu is.” Ook na zijn aftreden bleef hij nauw betrokken bij het museum. Hij woonde vlakbij en kwam vaak even langs voor een praatje. Hij overleed onverwacht, na een ongelukkige val van de trap in zijn huis aan het Spaarne.

Op 3 september 2022 overleed Jhr. mr. J.P.E. (Jan Piet) Teding van Berkhout, directeur 1974-2022 (opzegging in 2022 om gezondheidsredenen)

Jan Piet Teding van Berkhout werd geboren in Oegstgeest in 1938. Hij was in zijn werkzaam leven vicevoorzitter van de raad van bestuur van de Hudig-Langeveldt Groep, tegenwoordig Aon Hudig. Hij was voorzitter van de Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum van 1998 tot 2006 en erelid. Hij was tot zijn gezondheid de laatste jaren verslechterde een trouw bezoeker van onze jaarvergadering en het jaardiner.

Op 10 september 2022 overleed Prof. mr. O. (Olav) Moorman van Kappen, lid sinds 1982

Olav Moorman van Kappen werd geboren in Den Haag in 1937. Hij studeerde rechten in Utrecht en werd vervolgens lector in Leiden. In 1971 werd hij hoogleraar rechtsgeschiedenis, de eerste niet-katholieke hoogleraar aan de rechtenfaculteit van wat toen de Katholieke Universiteit Nijmegen heette. Hij bouwde een groot Europees netwerk op en beheerste zijn talen tot op hoog niveau. Hij schreef, als hij universiteiten in Duitsland, Frankrijk en Oostenrijk bezocht, zelf in het Duits en Frans al zijn voordrachten, waarvan vele zijn gepubliceerd. Voor onze Maatschappij maakte hij deel uit van de jury voor de J.C. Ruigrok Prijs in 1996 en van de jury voor de Veegens Prijs in 1986.

Op 2 oktober 2022 overleed Drs. J.A. (Alexander) Sillem, directeur sinds 1990

Alexander Sillem werd geboren in Amsterdam in 1932. Hij was econoom en van 1983 tot en met 1992 lid van de directie van De Nederlandsche Bank. Hiernaast vervulde hij vele bestuursfuncties, onder meer bij het Amsterdams Universiteitsfonds en 37 jaar lang (!) bij de Stichting Blindenpenning. In 2004 ontving hij van burgemeester Job Cohen de Frans Banninck Cocq penning van de stad Amsterdam als dank voor zijn inzet

voor het algemeen belang. Alexander Sillem was een trouw mens. Hij deed alles met hart en ziel. Ondanks tegenslagen in zijn leven en lichamelijke beperkingen op latere leeftijd bleef de vreugde mensen te ontmoeten hem kenmerken. Hij kwam geregeld naar onze jaarvergadering en het jaardiner.

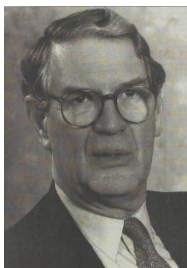
Op 1 november 2022 overleed Prof. dr. T.H. (Trevor) Levere, buitenlands lid sinds 1976 (!)

Trevor Levere werd geboren in Londen in 1944. Hij studeerde scheikunde, moderne geschiedenis en wetenschapsgeschiedenis in Oxford en werd in 1968 hoogleraar aan het Institute for the History and Philosophy of Science and Technology aan de Universiteit van Toronto, waar hij tot aan zijn pensionering, 39 jaar lang, aan verbonden bleef.

Op 16 november 2022 overleed Prof. dr. J.P. (Co) Vet, lid sinds 1996

Co Vet werd geboren in Krommenie in 1942. Hij begon op het gymnasium als bèta maar merkte al snel dat alfa hem meer lag. Na zijn studie Franse taal- en letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam promoveerde hij aan dezelfde universiteit in 1979 en werd in 1987 benoemd als hoogleraar Franse taalkunde in Groningen. In 1996 werd hij lid van de Hollandsche Maatschappij. Hij maakte deel uit van de jury voor de Keetje Hodshon Prijs in 2011. Zijn familie liet ons weten dat hij altijd graag naar de jaarvergaderingen kwam maar toen in 2007 nierfalen hem dwong tot dialyseren kon hij deze bezoeken niet meer opbrengen. Hij is als taalwetenschapper zijn leven lang bezig geweest met de tijd (tijden van werkwoorden of constructies die met tijdsaanduiding te maken hebben) en had een grote wil tot leven ondanks allerlei hindernissen. Met zijn overlijden heeft de tijd hem ingehaald.

Op 22 november 2022 overleed Ir. G.M.L. (Gerard) van Loon, directeur sinds 1993

Gerard van Loon werd geboren in Steenbergen in 1935. Zijn grootvader was medeoprichter van de Suikerfabriek Steenbergen, die in 1919 opging in de Centrale Suiker Maatschappij CSM. Gerard van Loon werd in 1987 voorzitter van CSM. Onder zijn leiding breidde het concern zich uit naar andere branches in de levensmiddelenindustrie en werden merken als Honig, Hak, Roosvicee en Venz toegevoegd. Met name na zijn pensionering zette hij zich in voor behoud van historisch erfgoed, hij was onder meer commissaris bij Vereniging Hendrick de Keyser. Gerard van Loon woonde al lange tijd niet meer in Steenbergen, maar naar zijn wens werd hij begraven in het familiegraf, waar hij rust naast zijn voorvaderen, onder wie drie burgemeesters van Steenbergen.

Op 2 december 2022 overleed Prof. drs. F.A. (Floris) Maljers, directeur 1990-2020 (opzegging in 2020 vanwege hoge leeftijd)

Floris Maljers werd geboren in Middelburg in 1933 en studeerde economie aan de Universiteit van Amsterdam. Hij liep stage op de marketingafdeling van Lever's Zeep en maakte daar vervolgens carrière. Hij was twintig jaar lang lid van de raad van bestuur van Unilever, waarvan tien jaar als voorzitter. Hij vervulde vele commissariaten, onder andere bij KLM, Philips, Vendex, ABNAMRO en het Koninklijk Concertgebouw. Hij maakte deel uit van de raad van toezicht van het UMC Utrecht en het Rijksmuseum van Oudheden. Hij was hoogleraar bedrijfskunde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij werd regelmatig door ministeries

ingeschakeld voor opdrachten. Op verzoek van minister Hans Wijers was hij betrokken bij de poging om vliegtuigbouwer Fokker te redden van de ondergang, en hij was voorzitter van de commissie die in 2006 alternatieven voor het onder water zetten van de Hedwigepolder onderzocht. Hij begeleidde als mentor kroonprins Willem-Alexander bij diens introductie in het bedrijfsleven.

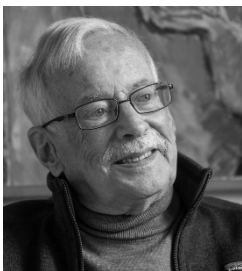
Floris Maljers was een grote naam in het Nederlandse bedrijfsleven. Als kleinzoon van een kruidenier en zoon van een grossier, noemde hij Unilever, dat in 1994 294.000 werknemers had en 3,6 miljard gulden winst maakte op een omzet van 78 miljard, een fabrikant van kruidenierswaren. Dat was geen valse bescheidenheid, hij relativeerde altijd alles. Consensus? Poldermodel? Geloofde hij niet in. Een in consensus genomen besluit, vond hij, was altijd een compromis en dus nooit de beste keuze uit de mogelijkheden.

Dit In Memoriam is deels gebaseerd op het In Memoriam in NRC door Jannetje Koelewijn.

Op 28 december 2022 overleed Prof. dr. D.A. (Andries) Bosch, lid sinds 2002

Andries Bosch werd geboren in Kampen in 1942. Hij studeerde geneeskunde en promoveerde in Groningen, waarna hij eind jaren tachtig hoogleraar neurochirurgie werd aan de Universiteit van Amsterdam. In het Amsterdam UMC werd hij herinnerd als pionier van de stereotactische neurochirurgie en om zijn menselijkheid waarmee hij patiënten bijstond en velen in staat stelde een goed neurochirurg te worden.

Op 12 januari 2023 overleed Drs. J.J. (Jaap) Temminck, directeur sinds 1996

Jaap Temminck werd geboren in Zuilen in 1934. Hij studeerde geschiedenis in Leiden en volgde daarna de archiefopleiding van het (nu) Nationaal Archief in Den Haag. Zo kwam hij in de jaren zestig bij het Gemeentearchief Haarlem terecht, gevestigd in de voormalige Janskerk, en werd in 1973 stadsarchivaris van Haarlem, wat hij bleef tot aan zijn vroegpensioen in 1994. Een van zijn belangrijkste projecten was de inventarisatie van de omvangrijke en goed bewaard gebleven archieven van de stad Haarlem vanaf de stadsrechtverlening in 1245, tot en met 1957. Zijn grootste kracht echter lag in zijn publicaties over de geschiedenis van Haarlem. Hij had vele nevenfuncties en -activiteiten in Haarlem en was een trouw bezoeker van onze jaarvergadering en het jaardiner.

Dit In Memoriam is gebaseerd op het In Memoriam door Lieuwe Zoodsma op de website van het Noord-Hollands Archief.

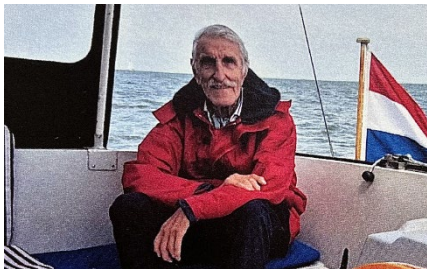
Op 20 februari 2023 overleed Prof. dr. A.H. (Ad) Stouthamer, lid sinds 1978

Ad Stouthamer werd geboren in Sas van Gent in 1931. Hij studeerde en promoveerde in Utrecht. Na zijn promotie werd hij benoemd als lector aan de VU. In 1968 volgde zijn benoeming tot hoogleraar in de microbiologie. Hoogtepunt in zijn carrière was de berekening hoeveel energie (ATP) het kost om een levende cel te maken. Dit getal (YATP) vindt ook in de huidige microbiologie en systeembioïologie belangrijke toepassing. Bij onze Maatschappij was Ad Stouthamer lid van de jury van de Akzo Prijs in 1987. Ad Stouthamer, benoemd in 1978, was in anciënniteit een van de oudste leden van onze Maatschappij.

Op 12 maart 2023 overleed Mr. C.R.F. (Frits) Kalff, directeur sinds 1993

Frits Kalff werd geboren in Den Haag in 1934. Hij was directeur van de Onderlinge Levensverzekering-Maatschappij 's-Gravenhage en vervulde vele vrijwilligersfuncties, waarvoor hij op zijn 75ste verjaardag de erepenning van de Gemeente Wassenaar uitgereikt kreeg van burgemeester Jan Hoekema. Frits Kalff was een trouw bezoeker van onze jaarvergadering en het jaardiner. Hij nam in 2011 deel aan de briefwisseling tussen directeuren en leden van de Hollandsche Maatschappij en leden van de Nationale DenkTank, en nam met zijn kleinzoon Floris deel aan de KHMW-reis naar Genève in 2014 en met zijn echtgenote aan de reis naar Berlijn in 2018.

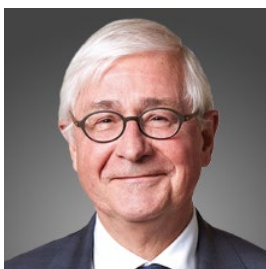
Op 16 maart 2023 overleed Prof. dr.h.c. ir. B.P.T. (Ben) Veltman, directeur sinds 1999

Ben Veltman werd geboren in Den Haag in 1932. Hij studeerde technische natuurkunde aan de, toen nog, Technische Hogeschool Delft, waar hij later hoogleraar werd en van 1981-1995 rector magnificus was. In de jaren negentig verkaste hij naar Twente, waar hij van 1992-1997 collegevoorzitter was. Na zijn pensionering begon hij in zijn zeilboot aan een wereldreis, maar keerde al na twee weken terug naar Nederland om voorzitter te worden van de Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid. Ben Veltman kwam geregeld naar onze jaarvergadering en het jaardiner.

Op 19 maart 2023 overleed Mr. P.A. (Piet) Wackie Eysten, directeur sinds 1996

Piet Wackie Eysten werd geboren in Middelharnis in 1939. Hij was 38 jaar als advocaat verbonden aan (voorlopers van) De Brauw Blackstone Westbroek, waarvan 31 jaar als partner. Hij publiceerde veel, op zijn vakgebied maar ook over (klassieke) muziek en muziekgeschiedenis. Hij was in 1982 als secretaris en later voorzitter van de Stichting Fonds voor de Geld- en Effectenhandel, initiator van de Dirk Jacob Veegens prijs, die nog steeds tweejaarlijks door de Hollandsche Maatschappij wordt toegekend. Hij toonde zich zeer betrokken bij de prijs en kwam altijd naar het Hodshon huis om de prijs uit te reiken en de laureaat toe te spreken. Een uitgebreid interview met hem werd opgenomen in het jaarverslag 2013 van de KHMW.

Op 19 maart 2023 overleed Ir. R.M.J. (Rudy) van der Meer, directeur sinds 2000

Rudy van der Meer werd geboren in Den Haag in 1945. Hij studeerde scheikunde in Delft en werkte zijn hele werkzame leven bij AkzoNobel, in tal van functies, laatstelijk van 1993-2005 als lid van de raad van bestuur. Hij vervulde ook vele commissariaten, onder andere bij VGZ.

“We gedenken alle overledenen in dankbaarheid voor wat zij voor ons, voor de samenleving en voor de Hollandsche Maatschappij betekend hebben.” *Er is een kort moment van stilte.*

De voorzitter gaat over tot het formele deel van de vergadering.

Prijzen

Voorafgaand aan de vergadering kregen directeuren en leden een overzicht toegestuurd van de sinds de vorige jaarvergadering toegekende prijzen.

Verslag van de secretarissen

*De voorzitter geeft het woord aan **Prof. dr. R.B. (Rudy) Andeweg**, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen en vervolgens aan **Prof. dr. A.P. (Ad) IJzerman**, secretaris natuur- en medische wetenschappen, die verslag doen van de prijzen.*

De heer Andeweg spreekt als eerste:

“Mevrouw de voorzitter, dames en heren,

Van alle activiteiten van de Hollandsche Maatschappij vormen de wetenschappelijke bijeenkomsten een betrekkelijk nieuwe toevoeging. In zijn geschiedschrijving van ons gezelschap noemt Bierens de Haan ze niet en hij memoreert dat zelfs de Haarlemse Voordracht op onze Jaarvergadering – vorig jaar nog van Carsten de Dreu over de vraag waarom mensen vechten – pas in 1902 bij het 150-jarig bestaan werd geïntroduceerd toen Lorentz op het lustrum over elektriciteit sprak. Nu hebben we een scala aan wetenschappelijke bijeenkomsten, van carte blanche tot winter- en herfstdebat, en organiseren wij zelfs bijeenkomsten voor een breder publiek dan de eigen leden en directeuren, ja: er zijn zelfs wetenschappelijke bijeenkomsten buiten dit Hodshon huis, in de Hofstad in plaats van in Haarlem. Ik heb het dan over onze Wim Drees seminars die elk voorjaar en elk najaar gewijd zijn aan een onderwerp op het terrein van de openbare financiën. Dit jaar waren dat de investeringsagenda van de overheid – noodzakelijk of te expansief, en de gevolgen van geopolitieke spanningen voor het begrotingsbeleid. Voor een betrokken publiek – veel beleidsambtenaren en ook relatief jong, discussieerden daarover respectievelijk Laura van Geest en Coen Teulings, en Allard Postma (hoofd begrotingsbeleid van het ministerie van financiën) en Ester Barendregt (hoofdeconoom bij RaboResearch). Rode draad in beide debatten was wel de houdbaarheid van de ongekende investerings- en compenseringspakketten die de overheid de laatste jaren heeft opgetuigd.

Hier in het Hodshon huis is aan het begin van elk jaar de Jan Brouwer Conferentie de grootste wetenschappelijke bijeenkomst. In het verleden vooral gewijd aan generatieproblematiek, is de bijeenkomst nu alweer een aantal jaren verbonden met de Brouwer Vertrouwensprijs. De prijswinnaar van de Brouwer Vertrouwensprijs levert steeds het thema van de volgende conferentie: vorig jaar was de conferentie zo gewijd aan ‘Burgerschap en Overheid’, in het verlengde van de toekenning van de Vertrouwensprijs aan de stichting G1000. Onder leiding van Joris Luyendijk belichtten de hoogleraren Katrien Termeer en Tom van der Meer en de vice-president van de Raad van State Thom de Graaf het belang van vertrouwen in de overheid en de rol die een burgerberaad zoals van de stichting G1000 daarbij kan spelen. Het was spijtig dat deze editie van de Jan Brouwer Conferentie nog net getroffen werd door de staart van de coronabeperkingen – het lijkt al weer zo lang geleden – en daardoor grotendeels online moest plaats vinden. En dat was extra jammer omdat net deze Brouwerconferentie bezocht werd door onze protector, zijne majesteit de Koning. De Koning droeg voor deze gelegenheid zijn speciale oranje KHMW-stropdas, de enige kleur waarin u de das straks in de pauze niet kunt aanschaffen....

Intussen laat ook het groeiend aantal wetenschappelijke bijeenkomsten onverlet dat het toekennen van prijzen de core business van de Hollandsche Maatschappij blijft. De al genoemde Vertrouwensprijs is daarbij een casus aparte, niet alleen omdat het met honderdduizend euro onze grootste prijs is, maar ook omdat het een prijs is voor een maatschappelijk initiatief, zij het wetenschappelijk onderbouwd. De overige prijzen op de alfa- en gammadomeinen zijn allemaal prijzen ter beloning van wetenschappelijke prestaties: voor masterscripties en voor proefschriften. Het is niet doenlijk de prijzen van vorig jaar hier allemaal individueel te bespreken. Dat vindt u wel terug in het gedrukte jaarverslag. In deze mondelinge versie vraag ik graag uw aandacht voor het feit dat er voor elke prijs ook een jury moet zijn, en dat het de taak van de wetenschappelijke leden is om al die jury's te bemensen. Daarvoor waren in 2022 alleen al voor de alfa- en gammaprijzen een zestigtal leden actief. Wij zijn hen voor hun bereidheid om met hun inzet het toekennen van de prijzen mogelijk te maken zeer erkentelijk. En we zullen die bereidheid ook in de toekomst hard nodig hebben want het aantal alfa- en gammascriptieprijsen wordt uitgebreid en met het instellen van de Van der Aa Oeuvreprijs voor de geestes- en maatschappijwetenschappen wordt een lacune gevuld en gaat een lang gekoesterde wens in vervulling.”

De heer IJzerman gaat over tot de prijzen op bèta- en medisch gebied:

“Mevrouw de Voorzitter, dames en heren,

Opgericht in het midden van de 18e eeuw heeft onze Maatschappij menig andere “learned society” uit die tijd overleefd. In Nederland zijn er nog een paar, maar wel van een recenter geboortjaar dan de onze. Zo vierde onlangs het Provinciaal Utrechts Genootschap zijn 250ste verjaardag. Al met al bracht dit ons ertoe ook in het buitenland rond te kijken, waar wij de Royal Society of Edinburgh ontwaarden. Als echte Nederlanders besloten we hen te bezoeken, en na veel coronavertraging kwam het er dan toch van: in oktober vlogen we, niet gehinderd door vliedschaamte, naar Schotland waar we in Edinburgh ons domicilie vonden. Er werd ons in het hoofdkwartier van de Society voorgehouden hoe de Schotse variant van de Verlichting de planologische ontwikkeling van Edinburgh in de 18de eeuw stuurde, dat als een vroeg voorbeeld van een “Smart City” gezien kan worden. De City zelf hebben we in alle glorie kunnen bewonderen: het huis waar Adam Smith woonde en waar Jan Willem Gunning ons het gedachtengoed van deze grondlegger van de economie voorhield, de Surgeon's Hall waar misvormde ledematen en gruwelijke oogaandoeningen ons wakker hielden en mij nu nog 's nachts soms doen opveren, maar ook het Schotse Parlement – pas enkele decennia geleden opgericht –, dat ons de onderhuidse fricties binnen het Verenigd Koninkrijk duidelijk maakte.

Na terugkomst konden we ons weer bezighouden met Nederlandse verwickelingen in wetenschap en maatschappij. Binnen universitaire gremia wordt de laatste tijd diep nagedacht hoe interdisciplinair onderzoek meer en beter vorm te geven. Er wordt fantastisch onderzoek gedaan in de bekende monodisciplines, maar hoe staat het nu met echt interdisciplinair onderzoek? Die vraag stond centraal op een door de Maatschappij georganiseerde Carte Blanche bijeenkomst die we samen met NIAS en Lorentz Center organiseerden. 's Middags gaven verschillende sprekers een beeld van wat interdisciplinaire samenwerking vanuit hun vakgebied te bieden heeft. Zo beschreef Antal van den Bosch de computer als “grote gelijkmaker”, de nieuwe computerparadigmata (denk aan ChatGPT) maken geen onderscheid tussen alfa-, bèta- en gammadisciplines. Zo'n Carte Blanche is niet alleen bedoeld om van gedachten te wisselen, maar ook om vernieuwing in gang te zetten. 's Avonds hadden we het daarover, en misschien wel daardoor ziet binnenkort een nieuwe KHMW-prijs het licht, als bekroning voor het beste interdisciplinaire proefschrift.

Dat brengt ons bij de prijzen, al met al toch wel de ‘core business’ van de Maatschappij. We reikten er weer vele uit. In het licht hiervan was vermeldenswaardig wat Robbert Dijkgraaf, die door José van Dijck geïnterviewd werd voor ons jaarverslag, benoemde. We gaan, zo zei hij, van een wereld met felbegeerde banen naar een wereld van felbegeerde mensen. Dat resoneerde in het bijzonder tijdens de uitreiking van de tientallen Jong Talentprijzen, een heel feestelijk evenement dat altijd eind november plaatsvindt. Bij de eerstejaars aanmoedigingsprijzen voor artificial intelligence – een nieuwe loot aan onze prijzenboom – meldde de sponsor dat hij alle in het zonnetje gezette eerstejaars nu al een baan kon aanbieden. Gelukkig bezweken zij niet onder het aanbod, en meldden ons gewoon door te studeren.

Tot slot – ik repte net over ChatGPT – kan ik u geruststellen of misschien wel teleurstellen: dit verslag is nog door mij, uw secretaris, zelf geschreven. Over toekomstige versies doe ik echter nog geen uitspraak.”

De voorzitter bedankt de heer Andeweg en de heer IJzerman voor hun toelichting.

Jaarverslag 2022

Het bestuur vergaderde, sinds de Algemene Vergadering van vorig jaar, op 30 mei, 15 september, 1 november en 19 december 2022 en op 30 januari, 3 en 25 april 2023. De jaarlijkse heidag vond plaats op 5 juli 2022. De Winterlezing van 12 februari 2023 werd voorafgegaan door een directeuren/ledenvergadering.

Het gedrukte jaarverslag werd kort voor de jaarvergadering toegestuurd aan directeuren en leden. In het gedrukte jaarverslag is een financieel overzicht met toelichting opgenomen, dat directeuren en leden voorafgaand aan de jaarvergadering ontvingen, samen met hiernavolgend verslag van de financiële commissie. De volledige jaarrekening ligt ter inzage op het secretariaat.

Verslag van de financiële commissie

De financiële commissie adviseert het bestuur over het financiële beleid. De commissie bestaat uit Prof. dr. L.H. (Lex) Hoogduin, Mr. W. (Wietze) Reehoorn en A.P.M. (Ada) van der Veer-Vergeer, en wordt voorgezeten door de penningmeester van de KHMW, Mr. R.J. (Rutger) Schimmelpenninck.

De financiële commissie vergaderde, sinds de jaarvergadering van vorig jaar, op 15 juli, 13 september, 28 september en 18 november 2022, en op 6 april 2023.

Sinds begin 2018 is het vermogensbeheer ondergebracht bij twee externe beheerders, Laaken en Waterland.

De financiële commissie evalueert periodiek het vermogensbeheer. Begin 2022 is een Asset Liability Management studie uitgevoerd, op basis waarvan het bestuur op 30 januari 2023, na verkregen advies van de financiële commissie, het beleggingsstatuut heeft vastgesteld.

Met de financiële commissie worden ook de begroting en de jaarrekening van de KHMW besproken.

*De voorzitter geeft het woord aan **penningmeester Mr. R.J. (Rutger) Schimmelpenninck** voor een korte mondelinge toelichting op de jaarrekening.*

Toelichting op de jaarrekening

“Dames en heren,

U hebt de jaarrekening kunnen inzien in het mooie boekje dat u afgelopen week in de bus hebt gekregen. De daarin opgenomen staat van baten en lasten wilde ik even kort met u doornemen. De operationele baten en lasten zijn ongeveer uitgekomen op het bedrag dat was begroot, minus een half miljoen euro. De gedachte is dat we moeten kunnen leven van de inkomsten uit het vermogen. Helaas waren de inkomsten uit het vermogen afgelopen jaar negatief, 2 miljoen, dus per saldo is er onder de streep een negatief resultaat van 2,5 miljoen euro. Echter in het jaar ervoor waren de financiële baten en lasten ruim 3 miljoen positief, dus als je die twee jaren bij elkaar bekijkt was er nog steeds een positief resultaat. En vanaf het moment dat we het beheer hebben uitbesteed is er gemiddeld meer dan 4% netto rendement gemaakt. De invloed van de financiële resultaten is bepalend voor het totale resultaat.

Dit als toelichting op de staat van baten en lasten. Heeft iemand een vraag? *Er zijn geen vragen.*

De balans ziet u aan de linkerkant in het boekje. Daarin ziet u verantwoord de activa die bijna geheel zijn belegd en daarin ziet u ook hoe het bezit wordt toegerekend aan de verschillende fondsen (in totaal aan het eind van het afgelopen jaar zes fondsen op naam) en de drie stichtingen. De resultaten van het vermogen, van het beleggingsbeleid en de overheadkosten worden toegerekend aan deze fondsen en stichtingen naar rato van hun vermogen.

Dit als toelichting op de balans. Heeft iemand een vraag? *Er zijn geen vragen.*

De jaarrekening 2022 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van penningmeester en bestuur en is besproken in de financiële commissie en beoordeeld door RSM accountants te Haarlem.”

De penningmeester geeft het woord terug aan de voorzitter.

De voorzitter bedankt de penningmeester en gaat over tot de besluitvorming.

Besluitvorming

Goedkeuring van het jaarverslag 2022, incl. de jaarrekening

De voorzitter vraagt om goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekening 2022.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden goedgekeurd en er wordt décharge verleend aan het bestuur en met name aan de penningmeester voor het gevoerde beleid.

Goedkeuring van de notulen van de directievergadering van 12 februari 2023

De voorzitter vraagt om goedkeuring van de notulen van de directievergadering voorafgaand aan de Winterlezing op 12 februari 2023.

De notulen worden goedgekeurd.

Goedkeuring van de samenstelling van het bestuur, de adviescommissies benoemingen, de financiële commissie en de archiefcommissie

De voorzitter vraagt om goedkeuring voor de samenstelling van het bestuur en de commissies, waarbij voor Linda Hovius haar tweede termijn als bestuurslid ingaat, en waarbij Corien Prins José van Dijck opvolgt in de adviescommissie benoemingen alfa/gamma-leden, Joost Kok Marianne Joëls opvolgt in de adviescommissie benoemingen bèta/medische-leden, Joris Luyendijk nieuw is in de adviescommissie benoemingen directeuren overheid en non-profit organisaties en Marlies van Wijhe Margriet Schneider opvolgt in de adviescommissie benoemingen directeuren ondernemingen en vrije beroepen.

De voorzitter bedankt de aftredende leden van de adviescommissies en heet de nieuwe leden welkom.

De voorgestelde samenstelling van het bestuur en de commissies wordt goedgekeurd.

Bestuur o.l.v. Prof. dr. L.J. (Louise) Gunning-Schepers, voorzitter vanaf 2016

Drs. A.P.H.M. (Linda) Hovius MBA, ondervoorzitter vanaf 2019

Mr. R.J. (Rutger) graaf Schimmelpenninck, penningmeester vanaf 2016

Drs. I.C. (Inge) Bryan vanaf 2020

Drs. H. (Henk) de Jong vanaf 2021

Jhr. mr. A.A. (Albert) Röell vanaf 2017

Financiële commissie o.l.v. Mr. R.J. (Rutger) graaf Schimmelpenninck

Prof. dr. L.H. (Lex) Hoogduin

Mr. W. (Wietze) Reehoorn

A.P.M. (Ada) van der Veer-Vergeer

Adviescommissie benoemingen alfa/gamma-leden o.l.v. Prof. dr. R.B. (Rudy) Andeweg

Prof. dr. J.E.J. (Corien) Prins

Prof. dr. R. (René) van Woudenberg

Adviescommissie benoemingen bèta/medische-leden o.l.v. Prof. dr. A.P. (Ad) IJzerman

Prof. dr. I.W.C.E. (Isabel) Arends

Prof. dr. J.N. (Joost) Kok

Adviescommissie benoemingen directeuren overheid en non-profit organisaties o.l.v. Drs. I.C.

(Inge) Bryan

Mr. B.B. (Bernt) Schneiders

Mr. S.M. (Susi) Zijderveld

Drs. J.C. (Joris) Luyendijk

Adviescommissie benoemingen directeuren ondernemingen en vrije beroepen o.l.v. Jhr. mr.

A.A. (Albert) Röell

Mr. E. (Lard) Friese

Jkvr. D.E. (Dorothee) van Vredenburg

Drs. M.L. (Marlies) van Wijhe

Adviescommissie benoemingen directeuren Kennemerland o.l.v. Drs. A.P.H.M. (Linda) Hovius MBA

Jhr. mr. A.A. (Albert) Röell

Archiefcommissie o.l.v. Prof. mr. A. (Arend) Soeteman
Prof. dr. F.A. (Frits) Berends
Prof. dr. J.W. (Jan Willem) Gunning
Mr. dr. drs. J.C. (Arine) van der Lely-van der Steur
Jkvr. mr. P. (Pauline) van Lennep
Dr. J. (Jan) Spoelder

Goedkeuring statutenwijziging

De voorgestelde statutenwijziging werd voorafgaand aan de vergadering aan directeuren en leden toegestuurd, met een toelichtende brief van het bestuur.

De voorzitter leidt de statutenwijziging in:

“Zoals ik eerder vandaag al zei is de belangrijkste wijziging het volwaardig wettelijk lid maken van de wetenschappelijke leden. Zij krijgen dezelfde rechten en plichten als de maatschappelijke leden, voorheen genaamd directeuren – een geuzennaam die we best mogen blijven gebruiken. Er is een uitzondering. Wetenschappelijke leden betalen hun contributie in natura door deelname aan een jury. Aan diegenen die een jaartje overslaan geven we zoals altijd de gelegenheid een vrijwillige bijdrage te storten voor de Hollandsche Maatschappij. We hebben geen schriftelijke vragen van u ontvangen, maar ik weet dat er tenminste één vraag in de zaal is. Ik kijk graag even naar handen om te zien of er nog meer vragen zijn.

Graag begin ik met de heer Schreve, gaat uw gang.”

F.H. (Frank) Schreve, directeur, neemt het woord:

“Dankjewel Louise, ook voor je inleidende woorden aan het begin van de vergadering waarbij je nadrukkelijk gezegd hebt dat we tijdig veranderingen moeten doorvoeren om relevant te blijven en te blijven bestaan. Toch vind ik het jammer dat een aantal aspecten uit de geschiedenis verdwijnt. Je zegt zelf geuzennaam, de geuzennaam directeur. Ik kan me niet voorstellen dat de naam directeur gebruikt zal blijven worden. Als we eenmaal maatschappelijke en wetenschappelijke leden hebben, raken die nieuwe benamingen ingeburgerd. Op de een of andere manier zou ik het prettig vinden als we dit deel van onze geschiedenis kunnen vastleggen, om hier op een goede manier afscheid van te nemen. Per slot van rekening gaat het om bijna 275 jaar. Ik denk dat jullie nog eens zouden moeten nadenken hoe we dat eventueel zouden kunnen doen.”

De voorzitter geeft aan dit een heel goede suggestie te vinden en bedankt de heer Schreve.

De voorzitter geeft het woord aan Prof. mr. A. (Arend) Soeteman, lid:

“Mevrouw de voorzitter, ik vind het ook enerzijds wat jammer dat een traditie wordt bijgesteld, maar anderzijds ook heel begrijpelijk. Er is echter één punt waar ik tegenaan hik en graag aandacht voor vraag. Dat is dat de wetenschappelijk secretarissen nu ook bestuurslid gaan worden. Dat betekent dat ze onder het regime van de bestuursleden gaan vallen, dus voor vier jaar gekozen worden en eenmaal herbenoemd kunnen worden. Een secretaris kan dus maar acht jaar zitten in de toekomst. Is dat handig? De taken van het wetenschappelijk secretariaat zijn enorm toegenomen in de loop der jaren. Toen ik zelf wetenschappelijk secretaris werd was het ongeveer één dag in de week, nu zeker twee, misschien wel meer, dat kan ik niet helemaal

beoordelen. Je hebt mensen nodig van een redelijk niveau, en onbetaald, zoals alle bestuursleden. Of het verstandig is de wetenschappelijk secretarissen aan de acht jaar te koppelen weet ik niet en ik zou in overweging willen geven daar nog eens over na te denken.”

De voorzitter bedankt de heer Soeteman en geeft aan dat hier wel over is nagedacht:

“We merken dat naarmate u allen langer doorwerkt, het moment waarop mensen beschikbaar zijn om in het bestuur te komen of wetenschappelijk secretaris te worden wat later in het leven is. Vanuit die optiek zou het wel eens kunnen zijn dat de acht jaren niet eens door iedereen gehaald gaan worden. Maar ik vind het wel een goede waarschuwing, want de continuïteit die de wetenschappelijk secretarissen gebracht hebben in ons genootschap koesteren wij. Het is inderdaad niet alleen veel werk, maar er zit bij de secretarissen ook een zekere kennis, zowel van de wetenschappelijke leden op wie je een beroep moet doen, als van de manier waarop jury’s functioneren, die je niet verloren wilt laten gaan. Ik neem deze waarschuwing mee.”

Er zijn geen andere vragen.

De voorzitter vraagt directeuren om goedkeuring van de voorgestelde statutenwijziging.

De statutenwijziging wordt goedgekeurd.

Aftreden secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen Prof. dr. R.B. Andeweg en goedkeuring van de benoeming van zijn opvolger, Prof. dr. W.B. Drees

De voorzitter legt nu het laatste punt van de besluitvorming aan directeuren én leden voor:

“Helaas moeten wij na vijf jaar afscheid nemen van Rudy Andeweg als wetenschappelijk secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen. We zijn ontzettend blij dat Wim Drees, emeritus-hoogleraar filosofie van de humanities aan Tilburg University, emeritus-hoogleraar godsdienstfilosofie en ethiek aan de Universiteit Leiden en oud-decaan van Tilburg School of Humanities and Digital Sciences, bereid is om als opvolger aan te treden. Volgens de oude statuten hebben wij netjes alle wetenschappelijke leden voorafgaand aan de jaarvergadering per mail geraadpleegd en hebben daar veel en uitsluitend positieve reacties op gekregen. Onder de oude statuten zou ik nu directeuren vragen om Wim Drees te benoemen, maar nu vraag ik aan u als aanwezigen om de benoeming van Wim Drees goed te keuren.”

De benoeming van Wim Drees als wetenschappelijk secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen wordt goedgekeurd.

Rondvraag

Er zijn geen vragen.

De voorzitter besluit met twee punten:

“Allereerst, dank aan het secretariaat, met Saskia, Edith, Peter en onze huismeester Rob die zo mooi op de foto staat in het jaarverslag, onder leiding van onze onvolprezen Saskia van Manen. Zonder hen konden wij hier niets. Mag ik een groot applaus?”

“En dan kom ik aan mijn laatste punt. Met de benoeming van Wim Drees nemen wij afscheid van Rudy Andeweg. Rudy heeft mij bij zijn aantreden aangegeven dat hij bereid was de functie van wetenschappelijk secretaris voor vijf jaar op zich te nemen mits zijn gezondheid het zou toelaten. Rudy, ik herinner me dat jij van ons allen denk ik het zwaarst geraakt bent door Covid. Ik vind het fantastisch dat je daarna toch teruggekomen bent.

Je hebt je rol altijd vol overtuiging en ook vol principes vervuld. Onder jouw leiding is de leerstoel Maatschappelijk Vertrouwen waar ik het net over had vormgegeven. Jij hebt ook de aanzet gegeven tot de discussie over de statutenwijziging die wij zojuist hebben goedgekeurd, waardoor de wetenschappelijke leden nu ook echt lid zijn van de Hollandsche Maatschappij. Je was een zeer collegiaal secretaris voor Ad en in onze bestuursvergaderingen heb ik genoten van de vaak heel geestige en droog Engelse manier waarop jij punten in de vergadering kon goedkeuren.

Voor mij was echter het allerbelangrijkste jouw Haarlemse Voordracht, waar ik de afgelopen jaren nog vaak aan terug heb gedacht. Degenen die erbij waren zullen zich herinneren dat Rudy vertelde over het beeld van de politiek, dat zowel in de beschouwingen in de Tweede Kamer als in de media vaak de indruk wekt dat de flanken steeds groter worden, steeds meer geluid maken en daarmee de polarisatie in de samenleving groter wordt. Terwijl de werkelijke cijfers laten zien dat degenen die gingen stemmen, de mensen in onze samenleving, eigenlijk trouw in het midden, rond een heel middenveld, bleven clusteren. De afgelopen jaren waren de media steeds sterker over die polarisatie en putte ik er altijd geruststelling uit dat de wetenschap ons de feiten aanreikt waarmee we deze ontwikkelingen kunnen beoordelen. Rudy, dat hebben we aan jou te danken.

Bij een afscheid horen cadeaus. Dat doen we op een ander moment. Ik wil nu alleen met u samen dank zeggen aan Rudy.”

Er volgt een welverdiend applaus voor Rudy.

De voorzitter sluit de vergadering en nodigt aanwezigen uit voor de theepauze.

Na de theepauze kondigt de voorzitter de Haarlemse Voordracht aan die voor directeuren en leden die niet fysiek aanwezig kunnen zijn net als verleden jaar via een livestream te volgen is.

De Haarlemse Voordracht wordt dit jaar gehouden door Prof. dr. A.N.M. (Ton) Schumacher, groepsleider Nederlands Kanker Instituut en OncoCode Instituut, hoogleraar immuuntechnologie LUMC, venture partner Third Rock Ventures en heeft als titel ‘De immunologische afweer tegen kanker’.

Immuuntherapie van kanker vormt de meest spraakmakende ontwikkeling in de behandeling van kanker van de afgelopen decennia. In deze lezing zal Ton Schumacher toelichten hoe de ontwikkeling van immuuntherapie kan worden gezien als een overwinning van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en hoe lopend en gepland onderzoek tot nog bredere toepassingen van immuuntherapie zal leiden.